

نویسنده : رضا نعیم .

منبع و تاریخ نشر : کونترپونچ «11.5.2013».

مترجم: پوهندوی دوکتور سیدحسام «مل».

« وضع فقراتا هنوز به همان منوال است »

یک پاکستان جدید

A New Pakistan

این افراد که معمولاً بعنوان رهبران دارای اندیشه های سیاسی و مذهبی و به صفت آدم های لنگ و لاش و فلج و زخمی شناخته شده اند در واقعیت بازیگران و ممثلین گدا پیشه ای اند ، که عادتاً در پی گدایی پول برای خود هستند ، این به اصطلاح رهبرانی اند که لاش و نعش سیاست و مذهب را برشانه های حمل می نمایند و با صداهای بلند مردم ساده لوح را که آنها عادتاً ادای کلمات پرطمطراق این رهبران گدابیشه را شنیده و آن را پذیرفته اند و به حرف های این سیاست مداران لاشخور مبنی به امکان بهتر شدن وضع زندگی شان با ور مند گردیده اند و یا پذیرفته اند که سطح زندگی شان بهتر خواهد شد همیشه در دام فریب این رهبران گیر مانده اند ، این از همان قماش رهبرانی اند که بخاطر فریب مردم شعارهای ضد سرمایه و سرمایه داری را بمنظور ثروت مند شدن خویش سر داده اند ، پس ای اینها بد و بدتر از سرمایداران نیستند؟ این رهبران در واقعیت امر حقه بازان ماهر و کهنه کاری اند که در پی ثروت اندوزی خود تلاش می نمایند، اکنون زمان آن رسیده است که قاطبه مردم باید بی وفایی و درجان زنی این سیاست مداران و مذهبیون منحط را شناخته و از چهره و آنها نقاب و ماسک را بردارند و آنها را فاش و رسوا سازند. و در عین زمان ضرورت آن دیده میشود که جوانان با دریدن و پاره پاره ساختن پیراهن های شان در سینه های خویش حس وطن دوستی را جا دهند و این رهبران لنگ و لاش و مجروح و پرتوقع را از پله ها و پایدان سیاست و معامله گری که میخواهند بیرون اجازه مردم به بالا راه یا بند به زیر پرتاب نمایند و از شر شان مردم خویش را نجات دهند.

– سعادت حسن مانتو " هند را از رهبران نجات دهید "

این کلمات و یا شعار هفتاد سال قبل بصورت آگاهانه توسط سعادت حسن یکی از بزرگترین نویسندگان و یکی از منتقدان اجتماعی پاکستان نوشته شده بود کسی که یک صد و یکم سال تولد اش از قضا با یازدهم ماه می یعنی اولین روز انتخابات در پاکستان برای تعیین یک دولت منتخب موفق تصادف می نماید یعنی که سعادت حسن مانتو این

کلمات را در سال «1942» یعنی پنج سال قبل از وقوع قتل عام مردم مظلوم که در شبهه قاره هند رخ داد بر رشته تحریر درآورده بود که ضربات پیهم آن تا همین اکنون درین قاره به گوش میرسد .

از سوی دیگر احتمال آنکه بسیاری از جوانان خون گرم با دریدن پیراهن های کهنه و ژنده ای شان و جوانانی با لباس های شیک و مد روز صفوف شان را در ردیف های منظم ترتیب داده رای خود را در صندوق عمران خان کریکت باز پاکستانی ریختند، به کسبیکه در سال «1992» کپ فهرمانی کریکت جهانی را بدست آورد و حیثیت پاکستان را در جوامع بین المللی به قله های شامخ افتخارات جاداد ویا کسبیکه برای تداوی مجانی مریضان مصاب به سرطان یک شفاخانه مجهز با وسایل راکه در سطح جهان از جمله چند شفاخانه ای محدود میتواند شمرده شود در لاهور پاکستان اعمار و بدسترس عرضه خدمات برای نیازمندان مبتلا به سرطان گذاشت ویا کسبیکه بعداً به سیاست رو آورد و حزبی راتحت نام تحریک انصاف پاکستان « جنبش عدالت پاکستان » ایجاد نمود یعنی یگانه حزبی موفقی که برای بار اول در تاریخ پاکستان بعد از ذولفقار علی بوتو کسبیکه در سال «1971» بعد از استقلال و آزادی بنگله دیش به ایجاد حزب تحت نام حزب مردم پاکستان (ppp) بقدرت رسید ، این عمران خان است که توانست جوانان پاکستان را به حزب اش یعنی به تحریک انصاف پاکستان جلب و جذب نماید .

بهر صورت ایا این محبوبیت عمران خان میتواند حاکی از ان باشد که او توان تشکیل یک دولت را داشته باشد موضوعی است که در مرکز سوال باقی می ماند ، ؟ موضوع قابل تذکر دیگر اینست که سقوط ویا افتادن عمران خان از یک ستیز در هفته گذشته فقط دو روز قبل از مسدود شدن کمپاین رسمی انتخابات برای او چا نسی بدست داد که عده بیشتر از مردم رای خود را به صندوق اور ریختند و از او حمایت نمودند بخصوص که اکثریت این رای دهندگان از ایالات پنجاب بودند جایکه بشکل سنتی بیشتر ساحه نفوذ حزب مسلم لیک نواز شریف بوده .

قابل یاد آوری است که همچو رویدادها را که در فوق تذکر دادیم یکی بعد از دیگری چسان رخ داد ویا بوقوع پیوست ؟ حزب مردم پاکستان چانس وفرستی را بد نبال سرنگونی پرویز مشرف دیکتاتور اسبق و به تعقیب انتخابات سال «2008» بدست آورد و از جانبی با ترور تراژیدیک بینظیر بوتو رهبر حزب مردم در سال «2007» توانست محبوبیت بیشتری را در میان مردم کمایی کند حزبی که مدت پنجسال دولتمداری اش بسرعت به پایان رسید وآن اینکه تا هنوز تخم کاشته شده ای آن پاداش های که در اثر مساعی ومیانجگری ایالات متحده امریکا در سازش با پرویز مشرف حاکم وخت پاکستان مبنی بر بازگشت بینظیر بوتو ثمر نداده بود که در مدخل انتخابات سال «2013» با در نظر نگرفتن همان سازش قبلی هنگام بازگشت پرویز مشرف به کشور دولت حاکم

اورا تحویل زندان میسازد و زمینه بد بینی شماری از هواخواهان و حامیان او را فراهم می سازد . علاوه بر آن بنیاد و پایه های اقتصادی وزیربنایی پاکستان در دوران حاکمیت حزب مردم سیر نزولی رامی پیماید و احتمالاتی را که باید برای تقویه نفوذ این حزب بصورت جمعی در نظر میگرفتند تنها با رمسولیت رابرشانه های چند نفر محدود گذاشتاند و کشور بار دیگر بخاطر عدم سقوط و انقراض اش در وازه صندوق بین المللی پول را دق الباب کرده ، اما آصف زر دراری ودوستان نزدیک او برای پرکردن کیسه های شان بشکل پیگر از هیچ گونه مساعی وتلاش دریغ نه نمودند که این وضع در غنای تاریخ تاراج ثروت مردم پاکستان افزون خواهد گردید .

در تقابل به آنچه که در امریکای جنوبی در آغاز این قرن رخ داد وی آنچه که در جهان عرب در این تازه گی ها با از میان برداشتن سرنگونی دیکتاتور ها بوقوع پیوست احساس یک انگیزه ای ساختاری برای وضع نابسامان پاکستان شده میتواند که باید در نظر گرفته شود .

زوال وسقوط دیکتاتور ها در مصر، تونس و یمن ار اثر خیزش و قیام مردم از پایین با سپری شدن روند پر خم و پریپیچ اعتراضات وتظاهرات وبدنبال آن نوسازی قانون اساسی ومتعاقباً برگذاری انتخابات راتوانیستیم به چشم سرملاحظه نمایم، بهر صورت بجا خواهد بود تا بخاطر بسیاریم و آن اینکه این خیزشها و قیامها به نسبت کمی وفقدان جنبش اجتماعی وعدم موجودیت سازماندهی بهتر سیاسی اجتماعی ویابتر است بگویم نسبت عدم موجودیت شرایط ذهنی یعنی حزب مردمی که این خیزش را بهتر سازمان دهی میکرد نتوانست موفقیت را بدست آورد ولی در نتیجه این مهندسی عربستان سعودی در صناعا بود که توانست سازمانها و احزاب دست راستی واسلامی را با تمویل بودجه (بودجه و پول نقد از پول های وهابی) کمک نماید و آنها را براریکه قدرت در قاهره وتونس باوجود که این احزاب فاقد پحتگی سیاسی وفرهنگ بودند بنشانند و این احزاب بیدون ضیاع وقت وبیدون آنکه خود را در تحت قیمومیت صندوق بین المللی پول قرار دهند ادامه وضعیعت قبلی خویش را رعایت نمود ند.

دور از امکان نیست که عمران خان نتواند سهم بیشتر از ارای مردم را در پاکستان بدست نیآورد، ولی با در نظر داشت تمایلاتی که در جهان عرب نزد مردم وجود دارد ایا عمران خان این توان را خواهد داشت تا به حل تمام پرابلم ها بپردازد ، او که چاویز نیست تا حد اقل آینده هارا بنگرد یا اینکه تنها با ترشیدن سروصورت و پوشیدن لباس های مدرن حل مشکل نماید ویامانند احمدی نژاد در ایران که با پوپو لیستهای خود در همکاری است وی اوکه مانند حسن نصرالله لبنان ویامقتدا صدر در عراق نیست که با دور اندیشه بتواند یک تعداد مردم را در تحت نفوذ خود نگهدارد و از یک زاویه دیگر اینکه حزب او یک جنبش اجتماعی نبوده و کدام برنامه علمی و پذیرفته شده دورنمای اجتماعی اقتصادی را نیز برای حل معضلات اقتصادی اجتماعی ، ریفورم ارضی ،

بهداشت و آموزش و پرورش نیز در دست ندارد. مهمتر از همه که او کدام برنامه خاص که بتواند از اقلیت‌ها دفاع نماید و یا تبعیض را در پاکستان بخصوص در ارتباط احمدی‌ها از بین بردارد نیز در دست ندارد. از جانب دیگر روابط گرمی که با طالبان دارد آیا در آن چه تغییرات را بوجود خواهد آورد و یا اینکه این روابط را کما فی سابق بشکل پوشیده و پنهان دنبال خواهد کرد اینها همه سوالاتی اند که عمران خان باید در برنامه عمل حرب خود به آن پاسخ دهد و یا از آن صریحاً تذکر بعمل آورد. بیاد دارم زمانی که من دانشجوی دوره کارشناسی خود در لیدس (Leeds) بودم استاد راهنمای من که یک مارکسیست بود بمن چنین گفت: «بیاد داشته باشی که عمران خان بیشتر افراطی و نسبت به هر کس دیگر رادیکال است، از گفته استاد راهنمای ام تقریباً تا حال یک دهه سپری شده است ولی اکنون که من مینگرم گفته ای او کاملاً درست بود.»

در اینجا لازم پنداشته میشود تا باید بخاطر داشته باشیم که برای هر دو یعنی برای پاکستان و جهان عرب ضروری و لازمی پنداشته میشود که از تجارب امریکایی جنوبی چیزی بدانند و یا بیاموزند، یعنی تنها از یک بخشی از دنیا که با درک و با پیروی از تجارب آن حیطه ای از دنیا میتوان امید واره حل مشکل فعلی گردید، علیرغم درگذشت و مرگ نابهنگام اخیر هوگو چاوز کسیکه در ارتباط با مردم خود با وجود قرن‌ها مداخله ایالات متحده امریکا در منطقه توانست با کسب موفقیت در انتخابات ونزوئلا در سال «1999» زمام امور بدست گیرد و برای سوسیالیست‌های بی‌کس (mavericks) مبنی بر انتخاب‌شان در کشورهای نظیر بولیوی - اکوادور - پاراگوئه و آرژانتین زمینه ای را مساعد سازد و آنها را در راه رسیدن به اهداف مردمی شان همه جانبه کمک نماید و همچنان به آنها الگوی وحدت و همبستگی را با ایجاد وحدت بین جنبش‌های اجتماعی متشکل از گروه‌های دهقانان و اعضای اتحادیه کارگران و احزاب چپ و فعالان حقوق بومی نشان داد که این خود زمینه موفقیت آنها را مساعد ساخت.

علیرغم تذکرات فوق هر آن کسیکه در انتخابات یازدهم ماه می در پاکستان برنده گردید، وظیفه تاخیر ناپذیرش این خواهد بود که در کشور باید همه نهادها را از پایین تا بالا با اشتراک تمام جوانب متمایل به بهتر شدن وضع کشور مجدداً سازماندهی نماید برای عمران خان که ممکن با آقای نواز شریف (دومین فسادپیشه بعد از زرداری) ایتلاف نماید با در نظر داشت بهره‌گیری و زیدخل بودن احزاب سیکولر نظیر حزب مردم پاکستان - حزب ملی عوامی (اغلباً اکثریت در نواحی شمال بلوچستان) و متحده جنبش متحد قومی (غالباً اکثریت در کراچی و شهر نشینان سندی) احزابی که در هنگام مبارزه انتخاباتی تحت یورش و حمله تروریستان بود و باعث کاهش و محدودیت مبارزات انتخاباتی آنها گردید نباید از نظر دور نگهداشته شوند.

باید خاطر نشان ساخت و آن اینکه بعد از بقدرت رسیدن بینظیر بوتو در سال «1988»

و بد نبال مرگ بدترین دیکتاتور پاکستانی ضیا ءالحق ، انقلابی ترین شاعر کشور حبیب جلیب به ارتباط مصالحه و سازشی که بین ارتش پاکستان و واشنگتن صورت گرفت چند ابیات ذیل را چنین سرود:

- وضع فقرا تا هنوز به همان منوال است .
- فقط وزرا در وضع خوب قرار دارند .
- هر بلول (پسر بی نظیر بوتو وریس حزب مردم پاکستان) از کشور مدیون است .
- و بینظیر بوتو مجرد و پابرهنه است .

آنطوریکه زرداری به ارتباط سرنوشت حزب اش که در طی انتخابات گذشته در اسلام آباد بدست آورده آن اندیشه است تا در برگرداندن پسرش بلاول که اکنون در حال تبعید در دوبی زندگی می نماید بوده وهم میخواید در مورد روح و روان خانم اسبق اش بی نظیر بوتو که از نظر ایدیولوژیکی بغرض نجات اش بقدر کافی تا حال یعنی در همین مدت پنج سال دولتمداری اش بی بهره مانده و از نظر اخلاقی کاملاً ورشکست بوده چیزی بنویسد .

در مورد نویسنده مقاله : آقای نعیم رضا یک دانشمند و منتقد ادبی ، مترجم و فعال سیاسی پاکستانی (کمونیست و عضو حزب مزدورکسان) است . او اقتصاد سیاسی را در پوهنتون لیدس (Leeds) بریتانیا و تاریخ شرق میانه و انتروپولوژی را در پوهنتون ارکنساس ایالات متحده امریکا فراگرفته و همین اکنون مصروف نوشتن دو کتاب تحت عناوین بحران دیموکراسی بورژوازی در پاکستان و تاریخ مشهور بهار عرب در یمن میباشد . شما میتوانید با او در ایمیل ذیل ارتباط و تماس داشته باشید :

razanaem@hotmail.com